

Skatteministeriet foreslår, at spørgsmålet besvares som nedenfor, idet det forudsættes, at Arbejdsskadestyrelsen beskriver særreglen for erhvervsfiskere:

»Selvstændigt erhvervsdrivende, der ikke er erhvervsfiskere, er som nævnt i spørgsmålsbegrundelsen ikke omfattet af arbejdsskadesikringsloven, men kan i stedet tegne private forsikringer. Skatteministeren har oplyst, at beskatningsreglerne for sådanne forsikringer, herunder fradragsreglerne, afhænger af forsikrernes nærmere indhold. Nedenfor redegøres der for de relevante beskatningsregler. Redegørelsen forudsætter, at der er tale om en forsikring, hvor den selvstændigt erhvervsdrivende selv har forsikret sig imod at lide tab pga. eget tab af arbejdsevne.

Udgangspunktet er, at en selvstændigt erhvervsdrivendes forsikring imod tab af egen arbejdsevne vil være omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1, nr. 5, der omhandler »syge- og ulykkesforsikring, der ejes af den forsikrede«. Præmier til forsikringer omfattet af denne bestemmelse er ikke fradragsberettigede, og eventuelle udbetalinger fra forsikringen er skattefri.

Pensionsbeskatningsloven indeholder ingen selvstændig definition af, hvad en syge- og ulykkesforsikring er. Derfor gøres der brug af den almindelige forsikringsmæssige afgrænsning heraf. Pensionsbeskatningsloven omfatter både sygeforsikring, ulykkesforsikring og kombinationer heraf. En kombineret syge- og ulykkesforsikring omfatter typisk dødsfaldserstatning, invaliditetserstatning og dagpengeerstatning, som udbetales i tilfælde af henholdsvis død, invaliditet eller arbejdsudygtighed som følge af ulykke, samt en dagpengeerstatning, som udbetales i tilfælde af sygdom. Også erhvervsudygtighedsforsikring kan være omfattet af begrebet syge- og ulykkesforsikring, men denne forsikringsform kan også i visse tilfælde omfattet af andre skatteregler, jf. straks nedenfor.

Fra ovenstående hovedregel om, at der ikke er fradragsret for præmierne, er der to undtagelser:

Den første undtagelse er, at forsikringen kan være omfattet af pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra b, der omhandler invalidepension. Hvis dette er tilfældet, er forsikringspræmierne fradragsberettigede i medfør af pensionsbeskatningslovens § 18, og eventuelle udbetalinger fra forsikringen er indkomstskattepligtige i medfør af pensionsbeskatningslovens § 20.

Forudsætningerne for, at forsikringen er omfattet af pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra b, er,

at forsikringen er oprettet i et livsforsikrings-selskab (ikke et skadesforsikrings-selskab),

at udbetalinger fra forsikringen alene består i løbende, livsbetingede ydelser, og

at der ifølge forsikringsvilkårene kun sker udbetalinger fra forsikringen ved en varig nedsættelse af erhvervsevnen på mindst 50 pct.

For god ordens skyld bør det nævnes, at hvis en sådan forsikring er tegnet i et skadesforsikrings-selskab i stedet for et livsforsikrings-selskab, omfattes den ikke af pensionsbeskatningsloven, men beskattes i stedet efter statsskatteloven.

Den anden undtagelse fra hovedreglen om, at der ikke er fradragsret for præmierne, er, at præmiebetalingen kan udgøre en driftsomkostning for den selvstændigt erhvervsdrivende. I så fald er der fradragsret for præmierne i medfør af statskattelovens § 6, litra a, mens eventuelle udbetalinger fra forsikringen vil være indkomstskattepligtige, hvadenten der er tale om løbende udbetalinger eller sumudbetalinger. Hvorvidt der er tale om en driftsomkostning, må gøres til genstand for en individuel ligningsmæssig vurdering i hvert enkelt tilfælde, men generelt kan retstilstanden udtrykkes sådan, at hvis forsikringen har til formål at dække det driftstab (den omsætningsnedgang), som den erhvervsdrivende ville lide som følge af indtruffet tab af egen erhvervssevne, vil præmien til forsikringen være fradragsberettiget. Det er dog en forudsætning, at forsikringsydelsen er fastsat ud fra en konkret vurdering af det forventede økonomiske tab, og at erstatningen ikke overstiger det således opgjorte tab.

For så vidt angår medhjælpende ægtefæller omfattes disse af arbejdsskadesikringsloven, hvis der er indgået lønaftale.

Hvis ægtefællen til en selvstændigt erhvervsdrivende har deltaget i virksomhedens drift i væsentligt og ligeligt omfang, og begge ægtefæller hæfter i samme omfang for virksomhedens forpligtelser, kan ægtefællerne efter skattelovgivningen vælge at fordele virksomhedens resultat imellem sig. I så fald anses begge ægtefæller for selvstændigt erhvervsdrivende.

Hvis den medarbejdende ægtefælle i denne situation selv tegner en forsikring til dækning af sit eget arbejdsevnetab, gælder ovenstående regler om selvstændigt erhvervsdrivende derfor.